

Stockholm den 16 april 2025

Till Justitiedepartementet
Diarienummer Ju2025/00414
Endast via e-post

Remissyttrande över Ju2025/00414

Ändrade ersättningsregler för privatkopiering

Inledning

Bildupphovsrätt i Sverige ek. för. ("**Bildupphovsrätt**") är en kollektiv förvaltningsorganisation som har som mål att främja bildskapares ekonomiska och upphovsrättsliga intressen. Bildupphovsrätt representerar cirka 10 000 direktanslutna upphovspersoner i Sverige samt organisationerna Konstnärernas Riksorganisation, Svenska Fotografers Förbund, Svenska Tecknare, Journalistförbundet, Svenska konstnärsförbundet och BLF Fotograferna. Dessutom företräder Bildupphovsrätt cirka 200 000 utländska bildskapare genom de systerorganisationer Bildupphovsrätt samarbetar med. Bildupphovsrätt följer utvecklingen inom svensk och internationell upphovsrättslagstiftning.

Yttrande

Inledande kommentar

Inledningsvis kan konstateras att betänkandet *Privatkopieringsersättning i framtiden* som överlämnades i april 2022 ännu inte lett till lagstiftning som inkluderar ersättning för privatkopiering av stillbild, vilket är den kategori verk som privatkopieras mest enligt den undersökning som är bifogad det betänkandet. Enligt Bildupphovsrätt är det minst lika brådskande att hantera denna brist i lagstiftningen.

Bildupphovsrätt är därför kritisk till att lagstiftaren väljer att skyndsamt genomföra de nu föreslagna ändringarna med hänvisning till Sveriges skyldighet att efterleva gällande EU-rätt utan att med samma skyndsamhet säkerställa att Sverige lever upp till det grundläggande krav som EU-rätten ställer på rimlig kompensation för privatkopiering.

Promemorians förslag – Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Bildupphovsrätt avstyrker förslaget att den föreslagna ändringen ska träda ikraft den 1 januari 2026. Det pågår ett lagstiftningsarbete med mer omfattande förändringar av privatkopieringsersättningen, inklusive en utvidgning av den ersättningsberättigade kretsen. Bildupphovsrätt invänder i och för sig inte mot att de föreslagna förändringarna kan behöva genomföras skyndsamt, men detta gäller även förändringarna av den ersättningsberättigade kretsen. Både den i promemorian föreslagna ändringen och de nödvändiga förändringarna i det aviserade förslaget kommer att påverka tillämpningen av nuvarande PKE-system. Att införa ändringar av förevarande slag vid två tillfällen riskerar att leda till komplikationer i den praktiska hanteringen. Det är därför lämpligt att ändringarna genomförs samtidigt.

Konsekvenser

Bildupphovsrätt delar bedömningen i promemorian att den föreslagna ändringen riskerar att leda till minskade ersättningar för svenska rättighetshavare. Förändringen får också förutsättas leda till ökade kostnader för de ersättningsskyldiga.

Bildupphovsrätt kan dock inte närmare bedöma de konsekvenser som den föreslagna ändringen har för den rättighetshavarkategori som Bildupphovsrätt representerar. Det är inte möjligt att bedöma utfallet av ändringen eftersom privatkopiering av stillbild inte ersätts enligt nuvarande ordning såvida verket inte uppfyller kravet i 2 a kap. 26 k § lagen om upphovsrätt till konstnärliga och litterära verk.

Övrigt

Bildupphovsrätt instämmer även i det yttrande som lämnats in av KLYS och Copyswede.

BILDUPPHOVSRÄTT I SVERIGE

Fredrik Lomäng, VD